

کتابخانه

سر ۱۳۳۰

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم ديني ، علمي ، ادبي ، سياسي هفتعلق بمجموعة اسلاميه در
اتبعون اهدكم سبيل الرشاد

صاحب و مدير مسئول : ح . اشرف اديب

عدد ۲۷ - ۲۰۹ ۲۳ رمضان ۱۳۳۰ پنجشنبه ۲۳ اغستوس ۱۳۲۸ جلد ۲ - ۹

بورانك هواسی ، صوری غایت کوزلدر ، بولندینی برباقان آنه کی اولدینی جهته صوغایت چوقدر ، عان هرخانهك ایچندن صو کچور . هرأوك ایچنده کوزل کوزل اوزوم آصمه ای ، اربك ، آرمود ، الما ، جوز ، کستانه وسائر یاز میوه لری بولنقده وایچه برواردات کتیر مکده در . حق برحولینك ایچنده کورمش اولدیغمن بیوجك برکستانه اغاجنك سنوی بشیوز غروش کتیردیکنی سولیدیلر . بزم بیسان اربکی دییه بکنمه دیکمز طاغ اربکری بوراده ایکی اوچ غروش ایدر ، بونی آلوب خرسیتیانلرراقی پایبورلرمش . قارلوهده برشایاق فابریقه سی واردر . جبقاردینی مال اکثریتله ممالک اجنبیه وبالخاصه عثمانی الکاسنه کیتمکده در .

بورالرده تجارت اکثریتله « کل » جیلکدر . هرکسك کندی حاله کوره کل بانچه سی واردر . وقتی کلدیکی زمان طولیلاوب یاغنی جبقاریورلر . کل یاغنك درهمی اون فراغه قدر کیتمکده در . اون اون ایکی اوقه کل یاغراغندن بر درهم یاغ جبقور . زراعتده واردر . قصبهك چارشیلری اوقدرمنتظم دکلدر .

بوراده ذکر ایتمکدن بر کونه کنندی آلامه جفم بر آجی حقیقت واردرکه اوده مملکتك ثروت اقتصادیه سی غیرمسلملرده بولنسی کیفیتدر . دها برنجی مکتومده دیمشدم که سیاحت ایدن انسان بعضاً پک آجی شیلره تصادف ایدر . حقیقه بوراده کزنلر ایچون مسلمانلرک حاله ، ذات ومسکنتنه باقوبده آغلاماق قابل دکلدر . روس محاربه سندن مقدم بورالربك تجارتی صرف مسلمان لارنده بولنیورمش ، هجرت زماننده بو کوزلم ملکاری مجاناً باقارلره راقوب کیشلر . مجاناً دیورم ، چونکه بر ترلای ، ایچنده کی محصولی الله برابر صاعشلر ، آلان آدم ویرمش اولدینی پاره لری ایچنده کی محصولی آلمش ، بناء علیه مجاناً برملکه صاحب اولمش . بوسا ده اولجه مسلمانلره خدمتکاراق ایدنلر افندی اولمشده بالاخره ینه مملکتلرینه عودت ایدن مسلمانلر اوافندیلرک خدمتکاری اولشلر . آنک ایچون کرک زراعت ، کرک تجارتك اک مهملری بلغارلر النده بولنیور . آرابه جیلک ، بربرلک ، قهوه جیلک وسائر بولنلره مشابه بر طاقم شایان اهمیت اولیان صنعتلرده بزم مسلمانلرک النده بولنیور . سزه شایان عبرت برشی دها سولیه حکم . بورایه دوت ساعت مسافده رحمانی ده نیلن بر کوی وار ، آلمش خانه قدر بلغاره منابلی ایکیوز الی خانه مسلمانی حاری اولان بو یرده غیر مسلملرک ان اون ایکی قدر دکانی ، دهشتلی مکتبلری وارده مسلمانلرک کرک دکان ، کرک مکتب نامنه آدم عقلی بر شیلری یوق ، هله شکر بو سنه بر مکتب یاپدیره بیلمشلر . مسلمانلرک بو حالی عطاالتدن بشقه نهیه حل اولنه بیلیر ؟

§

بوراده کی مسلمانلرده تفرقه جیلر :

بوراده کی مسلمانلر آره سنده اک مذموم برشی حکمفرما اولیورکه اوده تفرقه جیلقدر . بیلیم که بومدهش علت ، بومزمن مرض مسلمانلرک لازم غیر مفارقی مبدر ؟ هرزویه وار بق مطلقاً بومرضه تصادف ایدیوروز ! بالخاصه بوراده مسلمانلرک از هرجهت کریده قالمالرینه یکاه سبب بودر . بونی تصدیق ایتمین هیچ بر فرد بولمامقله برابر ینه بوحاله نهایت ویرلیور ! مسلمانلرک انتباهی بلغارستانك قطعاً ایشه کلیور . مع مافیه دوغریدن دوغرییه بوانتباهده مانع اولامدیغندن عقیم بر اقق ایچون بک قولای واسطه لره مراجعت ایدیور . مثلاً ادرلرینه تفرقه الفا ایدرک بوسورتله اونری بررینه خصم وبالنتیجه اونلرک هجرت ویکدیگرینك تشبثاته مانع اولمغه سبب اولیور . برذاتك افاده سته کوزه بوسنه بلدییه انتخابنده مسلمانلرک قانوناً دوت اعضا جبقارمه لری لازمکلیرکن ، ووطنداشلری اولان بلغارلر بالاخره بولری بوحقندن محروم ایتمیه چالیشیلر . بونی خبر آلان مسلمانلر کنندیلری آیری چالیشه جقلرینی سولیلرلر وچالیشیلر . فقط انتخابدن برکون اول مسلمانلردن برقاچ دانه سنك آیریلوب بلغارلر طرفنه کچمه سیله مسلمانلر بتون بتون غائب ایدرک برکیشی اعضا جبقاره بیلیرلر . دها صوکرده ده : ابری چالیشد کزده نه یاپدیکز ؟ دیه بلغارلرک هدف تخمیری اولورلر .

ایدر وجبل لبنانك مرتفع تبه و طاهلرینی کچهرک صباح ، قتی ارکندن (ریاق) ه مواصلت ایدر . ریاق تره نلرک محل تلاقیسی و مرکز کبی بر موقع تشکیل ایدیور . حلب ، شام ، مدینه و بیروتدن کلن تره نلر بوراده هر حاله توقف ایتمکده مجبوردر . یولجیلر بوراده جبقوب یمک ایچمک وسائر استراحتلرینی استاسیون لوقاطه سنده تأمین ایتمکدن صکره بولارینه دوام وتره ندن ، تره نه نقل مکان ایدیورلر . عینی زمانده قولرالی اما کندن کلن یولجیلر بو استاسیونده دهزه نفکته ، قرانته اولورلر . فقط ریاقدن صکره ارتفاع ، انحطاطه مبدل اولدینی کبی یولجیلر جبل سربلکندن محروم وممالک خارمک اک شدنی حرارتنه معروض قالمغه مجبور اولورلر . هله ریاقدن حلبه طوغری کیدن تره نلر (بعلبک) ، (عین بعلبک) ، (حما) ، (حص) وحلبه وارنجه به قدر آتش کبی صیجاق برحرارته دوچار وایچلری یاغنه باشلار . صو ایچمکدن انسان کنندیسی ضبط ایده من برحاله کلیر .

یمک ایچمکی اونوتور ، اویغو سرسملکنه طوتولور . واغونك ایچی جهنم کبی اولوب مشیمه اوزرینه اوطورمق غیر قابل اولور . بن ایسه بوغوله جق برحاله کلدیم . جاکتی ، یلکی ، جبقاروب ایضلاق مندیلمی متصل کوکسمه ، بوغنه ، یوزیمه سورمکه وایاقده کز مکه مضطر قالدیم . حلبه تام افشام وقتی ساعت یدی ده واصل اولدق طوغریجه صاحبی شاملی و مسلمان اولان وتورکجه قونوشان آمریقا هوتلینه ایتم . انشااه آرابه وارقه داش بولدقن صکره بغداد یولنی اغستوس صیجاغنده طی ایتمکده موفق اولورم .

س . م . توفیق

بلغارستانه مخبر مخصوص صمزدنه :

۶

قارلوهده حیات اسلامیه

صوفیه دن عودت ایتمکدن صکره پساپورط ایچون فلبده اوچ کون دها اقامته مجبور اولدم . نتیجه ده ینه بر معتاد کلدی ، جوانی آنجه دردنجی کون قارلوهیه کیتمکه نیت ایتم . قارلوه فلبیه آلمش کیلو مترو مسافه سی اولان بر قصبه در . بو قصبه یه ترن کیتمز ، فقط اوتوموبیل وآرابه دائماً کیدوب کلیر . ارابه ایله کیتمک دها کوچ اولدینی جهته بز اوتوموبیل ایله کیتمکه قرار ویردک . ۲۴ تموز صالی کونی علی الصباح ساعت زوالی بر بوچوقده حرکت ایدرک بشده قارلوهیه مواصلت اولندی . فلبه دن قارلوهیه وارنجه یه قدر برقاچ یرده قابلیجه وانیولر اولوب بورالره پک چوق کیمسه لر کلکده دولر . بز بالطبع بورالرده اکشهمدک ، طوغریجه قارلوهیه کچهرک ساعت بشده مواصلت ایتمک .

دها اوتوموبیلدن ایترکن ایلك نظر دقتی جاب ایدن شی بر میدانلقده دوت طرفی یالدر ایله یازلی یوکسک برطاش اوزرنده بر آرسلان هیکله استناد ایدن ، وصاغ النده روولور بوانوب صول آلی نطق سولیدیان برخطیبک وضعیتی اکدیران دهشتلی برانسان هیکی اولمشدر . بالاخره بونک کیم اولدیغنی تحقیق ایتم ، بلغارستانك استقلالنه چالیشیرکن برکون صوفیه ده دار اغاجنه اصیلان مشهور اختلاجی « واسیلاکی » اولدیغنی اوکرندم ، خاطره اولق اوزره کنندی مملکتی اولان قارلوهده نامنه برهیکل رکز اولدینی کبی بشقه برلرده ده وار ایش .

قارلوهیه وار دیم کبی دوغریجه « وودابا » هوتلنه اینه رک اوکون بعض ذوات ایله کوروشدم .

§

اهالیسی ، هراسی ، صریکی ، تجارت وزراعت :

بورانك اهالیسی غایت انسانیتلی ، کوردم ، انسانه صوکرده درجه یاقیندرلر ، چونکه بن بولدن کچرکن - دها کیم اولدیغنی اکلامادیلری ، کوروشوب طائشاده لری حاله - چاغریورلر ، اوتوروب برقهوه ایچمه سی آرزو ایدیورلردی .

ایدرک جمعه نمازی بعدالادا بومطبخدن اهالی به جوربا پلاو توزیع ایدلیدیکی اختیاری روایت اتمکده درلر . مع هذا مطبخ الآن موجود اولوب انهدام یوز طومشدر .

قارلوه قضااسنک هجرت ایدن قریه لری بروجه آتیدر : قرانلر ، به کن اوبه سی ، عشقلر ، دره لی ، قره حصار ، کوسه لر ، کولالر ، آوجیلر ، اوجیلر ، دوغانجیلر ، مرضانلر ، کشیش محله سی ، منتشه لی ، قوالالر ، صیتی عمر اوبه سی ، مدرسلر ، داراوبه سی ، حمیدلی ، قدیرشقی ، بیک کوی . بوقریه لر کویسی ناحیه سنده اولانلردر . بونلرده شیمدی اسلام بوقدر . بونلرک جامه لری شمدی بعضیسی کلیسایه تحویل ، بعضیسی ده قنجلاریه اتخا ایدلشدر ، مزارقلرک بعضیلری الآن محافظه اولنورسده بوجوقلری ده خراب ایدلشدر . فاعتبروا یا اولی الابصار !..

آق سه کیلی

احمد حمدی

دارالظهورده سبیل الرشاد جریده اسلامیه سی ممبریتنه

محترم افندم

بلاد اسلامیه دن هند - چین و ترکستان روسیده بولنان مخابرلرکز واسطه سیله معروف کز اولان و باشلوجه دین اسلامک خادمی بولونان ذواته ارسال ایدلک اوزره غزته کزک اوج نسخه سنک برر سنه لک آبونه بدلنک بالغ اولدینی الی بر فرائق نام عالیکزه پوستیه تسلیم و تقدیم قیلنمش اولدیندن لطفاً مالک مذکورده دن تنسیب بیوریه جق محالره ارسال تکزک کیملرنامه اوله جقنک ازباری واحتراماً تمزک قبولی مسترحدر .

حلب عفل عسکریندن برقاچ ضابط

نامه یوز باشی

نظمی

سبیل الرشاد . — اشعارعالی لری وجهله سبیل الرشاد جاوا ، چین ، وهندستانده بروجه آتی آدرسله ارسال ایدیله باشلانمشدر . مسلمانلرک تنویر فکریسنه چالیشمق اک مقدس املمزددر . ابدال بیورولان توجهاته تشکر ایدرز .

۱ — جاوا بتاویا شهرنده جمعیه الخیر رئیسی سید عبدالرحمن بن محمد بن شهاب .

Batavia

Java

۲ — چین : پکینده مدرسه اسلامیه

Pekin

Chine

۳ — هندستان : بومبایده حضرت امام مسجد زکریا .

Bombay

India

صکره مسلمانلرک سلامتی دوشون برقاچ ذات برآرمه کلهک بر جمعیت خبریه آچارلر . مکتبلرک وسائر خصوصاتک ترقیمه چالیشلرک ، بالآخره آرایه کیرن تفرقه ایله جمعیتک اسمی جمعیت شریه اولور ، اعضالری عاطل برحاله قالر ، اجتماع اتمزلر . ایشته بونلرک هپسی کوستریورک : بورا اهالیسنده برفعالیت اویانیور ، فقط اره لرنده برتفرقه چیقار ، بتون تشبیلری محو ایدر کیدر . آرتق امید نسل حاضر و آتیده در .

§

قارلوهده آثار اسلامیه رارقاف :

بوراده مشهور روس محاربه سندن مقدم دوت جامع شریف ایله ایکی مسجد بولنورمش . بونلردن بریسی - که بالی مسجد دیمکله معروفدر - انشای محاربه ده خراب اولمش و فقط کچن سنه به کنگجه به قدرمناره سی طور یومش . کچن سنه پیلان موجینجه یول اوزرینه کلدیکندن بلدی طرفندن هدم ایدلشدر . دیگرده - که پوسر مسجدی دیمکله معروفدر - حالاموجود بولنورسده ده مع التأسف محله ده اسلام اهالیسی قالدیندن قالی بولنور . مع هذا پیلان موجینجه بونلرکده قومشورینه تقسیمی لازم کلدیکندن محکمه به وریلشدر . دیگر دوت جامع شریف حالا آجیقدر ، بونلرک اک مشهوری قارلی زاده علی بکک بنا کرده سی اولان جامع شریفدر . بوجامع تک قبه ایدر یوقاریسنده دوت طاش دیره کی وارددر .

قبوسی اوزرنده کی طاشده شویله بریازی حک ایدلشدر : « بنا هذا الجامع الشريف بعون الملك المذوق علي ابن قارلي الذي لالا جم سلطان بن سلطان مراد خان في تاريخ تسعين وثمان مائة » . دیگر جامعلرک تاریخلری معلوم دکندر . شوراسنی ده مع الاسف سوبلکه مجبورم که : بومعظم جامع شریفده امامده داخل اولدینی حالده ایکی کشیدن فضله جماعت کورده مدم .

محاربه دن اول قارلوه طوبراغنک عشری وسائر ویرکولری تماماً بوجامع شریفک وار اتی ایش ، چونکه قارلوه طوبراغی کالاً وقف بولنورمش . بونی بالطبع متولیلر اداره اتمکده ایشلر . مع هذا شمدیکی حالده جامع مذکورک هیچ وارداتی یوقدر .

زیرا بوققلرک پک چوقلری حکومت طرفندن ضبط اولدینی کی خان ، حمام وسائر کی بعض املاک وقفیه ده متولیلر طرفندن تحویل ملک ایدیلرک بیع ایدلشدر . حتی متولینک احفادی اولانلرک جامه مذکور ی بیله بلغارلره بیع ایشکله قالدینقی فقط بلغارلرک روی رضا کوسترمکلرینی طوینجه دوغریسی بوقدر جرأته شاشوب قالدیم . قصبه نلک املاک وقفیه سی سنوی آلتیوز فرائق راده سنده ایش .

§

قارلوهده معارف :

بری ذکور ، بریده اناثه مخصوص اولق اوزره ایکی مکتب ابتدایه ایله برذکور رشیدیسی وارددر . ذکوره مخصوص اولان ابتدایه ایله رشیده نلک هرایکیسی ده بر بنا داخلنده بولنور . برطرفی ابتدایه ، برطرفی رشیده در . اناث مکتبی ایکی معلم طرفندن اداره اولنور . رشیده مکتبی ده اوج صنفی اوله رق ایکی معلم طرفندن اداره اولدینی کی ، ابتدایه ده ایکی معلم طرفندن اداره اولنور . رشیده معلم اولی حکومت سنیه طرفنددر . مکتبک اصل کندی بودجه سی آلتیوز فرائقدر . کری قالان مصارفات شمدی به قدر بالطبع اهالی اسلامیه طرفندن اداره اولنورش . کچن سنه ۱۰۰۰ فرائق بلدی ، ۱۲۰۰ فرائق ده حکومت محلیه طرفندن وریلشدر . ذاتاً حق ارانه جق اولورسه حکومت بوقدر اوقافی ضبط ایتدکن صکره بومکتبلره باقی وظیفه سیدر . فقط شمدی حق و حقوق آرانمور !

بورالرده آثار اسلامیه دن قلعه ، استحکام ، قشله کی شیلر ارانمه مالیدر . مسموعانه نظراً قل حصار دنیلن قریه نلک اطراف قلعه ایش . قارلوه ده دوت ساعت مسافه ده تکیه دنیلان قریه نلک غرب جهتنده برتربه وبونک جوارنده برمسجد ایله بر مطبخ اولدینی و یوز سنه اول جوار قریه اهالیسی اجتماع